

Отже, інтелектуально обдаровані учні початкової школи – це діти, які є суб'єктами процесу навчання в початковій школі та виявляють свій інтелектуальний потенціал через прояв інтелектуальних здібностей, креативності та творчості в різних видах діяльності, розвиток яких залежить від мікросередовища, у якому діти виховуються та демонструють свої знання, що перевищують обсяг шкільної програми.

ЛІТЕРАТУРА

1. Державний стандарт початкової освіти. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-zatverdzhennya-derzhavnogo-standartu-pochatkovoyi-osviti>

2. Концепція регіональної стратегії підтримки та розвитку дитячої обдарованості на період до 2020. Донецьк, 2009.

3. Сапрунова О. Г. Психолого-педагогічний підхід до розвитку інтелектуальної обдарованості молодших школярів. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах : зб. наук. пр. Запоріжжя: КПУ, 2015. Випуск. № 43 (96). С.463-468.

Ірина КИРИЛЕНКО,

студентка М11 гр.

факультету психолого-педагогічної освіти та мистецтв

Наук. керівник: **Лариса ПОПОВА,**

к. філол.н., доц. (БДПУ)

ДО ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ГРАМОТИ

Нова українська школа ставить перед закладами вищої освіти багато проблем, які потребують негайного вирішення і разом з тим реформування процесу навчання студентів як майбутніх фахівців. Оскільки зміни почались з початкової освіти, тому, не менш важливим сьогодні стоїть питання підготовки майбутніх учителів початкової школи, здатних якісно та ефективно реалізовувати завдання, визначені Державним стандартом початкової освіти. Як зазначає А. Крамаренко, в умовах сучасних змін в сфері освіти саме креативно орієнтована підготовка майбутнього фахівця початкової ланки освіти потребує посиленої уваги, оскільки тільки такий учитель, здатний створити умови для розвитку творчих здібностей і навичок самостійного наукового пізнання молодших школярів за відповідними держстандартами (2011, 2018) [1, с 118].

Дослідженням проблеми творчості у вітчизняній психології й педагогіці займалися такі вчені: Г. Балл, Г. Костюк, О. Кульчицька та ін. Концепція креативної освіти стала предметом дослідження таких учених, як О. Антонова, Т. Воробйова, Л. Корольова, А. Сологуб та ін.

Порушуючи проблему формування готовності майбутніх учителів до формування творчих здібностей учнів у процесі навчання грамоти, виокремо такі компоненти: ціннісно-мотиваційний, змістово-креативний, процесуально-рефлексивний, особистісно-комунікативний.

Ціннісно-мотиваційний компонент сприяє формуванню стійких інтересів, зацікавленості у поглибленні знань, підвищенні свого освітнього рівня, духовного збагачення, саморозвитку так самовдосконалення.

Змістово-креативний компонент даної готовності передбачає наявність знань у студентів щодо формування творчих здібностей молодших школярів у процесі навчання грамоти. Готовність студентів до розвитку творчих здібностей молодших школярів передбачає розвиток у них творчої уяви. Творча уява— це різновид уяви, який полягає в самостійному створенні нових та оригінальних образів, що вимагають відбору матеріалів, необхідних для побудови образу відповідно до власного задуму [2, с. 69]. Процесуально-рефлексивний компонент готовності майбутніх учителів визначається системою вмінь та навичок формування творчих здібностей учнів початкової школи у процесі навчання грамоти.

Процесуально-рефлексивний передбачає оволодіння методикою формування творчих здібностей у процесі навчання грамоти, проведення оцінки та самооцінки власної діяльності, прояв задоволеності/незадоволеності своєю працею.

Формування особистісного-комунікативного компоненту готовності до формування творчих здібностей учнів у процесі навчання грамоти зумовлене соціальною роллю першого вчителя, а тому повинен бути для них прикладом активної громадянської позиції, поводитися відповідно до етичного кодексу вчителя, бути носієм високої культури у міжособистісній взаємодії з учнями, батьками та колегами. Тому серед загальних фахових компетентностей у Державному стандарті виокремлені: комунікативна, адаптивна, інформаційно-комунікаційна, громадянська, етична, здоров'язбережувальна, соціокультурна компетентності та компетентність міжособистісної взаємодії.

Основними показниками особистісно-комунікативного компоненту готовності є: професійна здатність педагога до спілкування, потреба в спілкуванні з дітьми; стимулювання позитивних емоцій у співрозмовника й відчуття власного задоволення від спілкування; наявність та розвиток універсальних та спеціальних (педагогічних, експресивних, управлінських) якостей та властивостей особистості педагога. Особистісно-комунікативний компонент передбачає формування творчого учителя, вимагає особливого стилю спілкування, бути переконливим, самому бути креативним.

Отже, аналіз ключових компетентностей майбутніх педагогів початкової школи дозволив нам наповнити компоненти готовності майбутніх учителів до розвитку творчих здібностей молодших школярів у процесі навчання грамоти.

Цілісна єдність та сформованість виокремлених нами компонентів досліджуваної готовності забезпечуватимуть формування необхідного рівня готовності майбутніх учителів до формування творчих здібностей учнів початкової школи в освітньому процесі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Крамаренко А. Розвиток креативних здібностей молодших школярів у процесі ознайомлення з тваринним і рослинним світом різних материків за допомогою технології «лепбук». *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія «Педагогіка, психологія, філософія»* / Редкол.: С. М. Ніколаєнко (відп. ред) та ін. Київ: Міленіум. Вип. 291. 2018. С. 118-123.

2. Попова Л.П. Методика навчання української мови: матеріали до вивчення курсу: навчально-методичний посібник. Мелітополь, 2019. 166 с.

Тетяна КРОТОВА,

студентка М11 гр.

факультету психолого-педагогічної освіти та мистецтв

Наук. керівник: **Лариса ПОПОВА,**

к. філол.н., доц. (БДПУ)

ДО ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННЕВОЇ КУЛЬТУРИ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ В ПРОЦЕСІ ЛІТЕРАТУРНОГО ЧИТАННЯ

Сучасне суспільство вимагає вдосконалення змісту й технологій педагогічної освіти в Україні, пошуку нових шляхів і ресурсів покращення освітньої системи. Вагоме місце в реформуванні сучасної освіти посідає її початкова ланка, де закладаються основи загальноосвітньої підготовки школярів. Як зазначає, А. Крамаренко, з 1 вересня 2018 р. розпочалося запровадження положень Концепції Нової української школи, Державного стандарту початкової освіти (2018 р.), у яких акцентується увага на важливості формування ключових компетентностей молодших школярів [1, с. 96]. Дві перші із десяти ключових компетентностей Нової української школи – це компетентності спілкування державною та іноземними мовами. Комунікативно-діяльнісний підхід до навчання української мови спонукає вчителя розвивати мовлення учнів як один із головних чинників в освітній діяльності молодших школярів та їх самореалізації в соціумі. Проте і в Держстандарті, за редакцією 2011 р., розвиток мовленнєвої культури посідав чільне місце.

Різні аспекти формування мовленнєвої культури школярів відбито в працях сучасних дослідників, зокрема питання мовленнєвої особистості (М. Вашуленко, Л. Мамчур, Л. Паламар); духовно-естетичної сутності слова (В. Костомаров, В. Ніколаєва, В. Троїцький); лінгводидактичні та методичні аспекти відбито в дослідженнях А. Богуш, М. Вашуленка, Л. Варзацької, М. Пентиліук, О. Савченко та інших.

Проблема культури спілкування учнів початкової школи, виховання їх як особистостей не може бути розв'язана без урахування норм літературної мови, мовленнєвого етикету, що відіграють значну роль в оцінюванні ситуацій з вербальною та невербальною комунікацією. Рівень виховання, культури учня виявляється в манері говорити, умінні висловлювати думку, уважно слухати співрозмовника, володіти силою